

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань екологічної політики та природокористування

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-27-06; факс: 255-22-72

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ВИСНОВОК

на проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо заборони використання тварин у цирку та інших незаконних видовищних заходах із залученням тварин, внесений народним депутатом України Скороход А.К. та іншими народними депутатами України (реєстр. № 5406)

За дорученням Голови Верховної Ради України Разумкова Д.О. від 23.04.2021 Комітет з питань екологічної політики та природокористування на своєму засіданні 8 грудня 2021 року (протокол № 108) розглянув проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо заборони використання тварин у цирку та інших незаконних видовищних заходах із залученням тварин (реєстр. № 5406 від 20.04.2021), внесений народним депутатом України Скороход А.К. та іншими народними депутатами України.

Метою законопроекту, як зазначено у пояснювальній записці, є повна заборона з 1 січня 2022 року на використання тварин у циркових виставах та інших незаконних видовищних заходах із залученням тварин, в тому числі виставок тварин, що постійно гастролюють. У законопроекті пропонується встановити заборону на такі видовищні заходи із залученням тварин: контактний зоопарк, пересувний звіринець, бої тварин (собачі, півнячі і т.д.), нацькування тварин одна на одну, циркові виступи із залученням тварин (стаціонарний цирк, пересувний цирк, цирк на сцені, цирк-шапіто).

Для реалізації вказаної мети пропонується внести зміни до законів України: «Про природно-заповідний фонд України», «Про гастрольні заходи в Україні», «Про благоустрій населених пунктів» та «Про захист тварин від жорстокого поводження».

Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, підтримуючи у цілому необхідність вдосконалення чинного законодавства з метою гуманного ставлення до тварин, висловило застереження по суті законопроекту.

Змінами до статті 25 Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження» передбачається звуження таксономічного спектру тварин, які наразі демонструються під час виставок, лише до сільськогосподарських та домашніх

тварин, що унеможливить проведення інших виставок, зокрема у сфері акваріумістики та проведення відповідної екологічної освітньо-виховної і наукової діяльності зоологічних парків.

Міністерство розвитку громад та територій України повідомило про відсутність зауважень та пропозицій до законопроекту.

Міністерство молоді та спорту України підтримує прийняття проекту Закону.

Міністерство культури та інформаційної політики України не підтримує законопроект та у своєму висновку надало зауваження, зокрема.

Об'єкти державної власності (а саме – тварини, які перебувають на балансі в державному підприємстві «Національний цирк України» і відповідно до законодавства України є об'єктами державної власності) можуть бути передані підприємствам, установам, організаціям, що перебувають або у державній, або в комунальній власності безоплатно лише в установленому порядку, зокрема відповідно до Закону України «Про передачу об'єктів права державної та комунальної власності». В інших випадках державне майно може бути відчужене шляхом його продажу на електронному аукціоні.

Міністерство зауважило, що відповідно до Порядку створення регіональних центрів порятунку та реабілітації диких тварин, затвердженого наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 19 жовтня 2020 р. № 206, предметом його регулювання є створення центрів порятунку та реабілітації саме для диких тварин. На балансі ДП «Національний цирк України» наявні також домашні, сільськогосподарські тварини, яких центри порятунку і реабілітації диких тварин не прийматимуть.

Міністерство фінансів України у своєму висновку зазначає, що законопроект потребує доопрацювання в частині надання необхідних фінансово-економічних обґрунтувань та розрахунків таких витрат і пропозицій щодо джерел їх покриття, оскільки заборона використання об'єктів благоустрою для циркових вистав із залученням тварин, а також інших незаконних видовищних заходів із залученням тварин може призвести до зменшення надходжень органів місцевого самоврядування та збільшення їх витрат у разі передачі диких тварин до регіональних центрів порядку та реабілітації диких тварин комунальної форми власності.

Комітет Верховної Ради України з питань бюджету у своєму висновку зазначив, що проект Закону реєстр. № 5406 матиме вплив на показники бюджетів (зменшуючи надходження державного та місцевих бюджетів та збільшуючи витрати бюджетів на захист тварин від жорстокого поводження). У разі прийняття відповідного закону до 15 липня 2021 року він має вводитись в дію не раніше 1 січня 2022 року, а після 15 липня 2021 року - не раніше 1 січня 2023 року (або 1 січня наступного за цим року залежно від часу прийняття закону).

Комітет Верховної ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом у своєму висновку зазначив, що законопроект не суперечить цілям Угоди про асоціацію та праву Європейського Союзу. Водночас, вбачає за доцільне врахувати практику більшості держав-членів ЄС, передбачивши заборону на використання в цирках саме диких тварин або окремих їх видів.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України висловило зауваження до законопроекту, зокрема.

У назві проекту використана юридично некоректна конструкція - «заборона використання тварин у цирку та інших незаконних видовищних заходах із залученням тварин». Виглядає незрозумілим віднесення цирку (циркової діяльності) в цілому до незаконних видовищних заходів. За загальним правилом під «незаконною діяльністю» розуміється діяльність, яка не відповідає закону та/або заборонена ним, а тому зайняття нею не можна регулювати. Крім цього, сама по собі заборона використання тварин у незаконних видовищних заходах із залученням тварин виглядає алогічною, оскільки відповідний захід вже визнаний незаконним, тобто, його проведення з використанням, при цьому, будь-чого вже визнано незаконним.

Некоректними виглядають визначення термінів – «пересувних звіринців», «циркових вистав з залученням тварин», «контактних зоопарків» як незаконних видовищних заходів безпосередньо при розкритті змісту відповідних термінів, оскільки у термінах, у першу чергу, має розкриватися їх зміст, а не даватися його оцінка. Визначення діяльності цих закладів та заходів незаконними передбачається у новій статті 25¹ Закону.

Управління звертає увагу на неузгодження змісту нового терміну «контактний зоопарк (незаконний видовищний захід)» із чинними положеннями екологічного законодавства. Зоологічні парки віднесено до об'єктів природно-заповідного фонду, питання статусу, завдань, структури території яких регулюються Законом України «Про природно-заповідний фонд України». Відповідно до частини 1 статті 35 цього Закону «зоологічні парки створюються з метою організації екологічної освітньо-виховної роботи, створення експозицій рідкісних, екзотичних та місцевих видів тварин, збереження їх генофонду, вивчення дикої фауни і розробки наукових основ її розведення у неволі», а не з метою «їх публічної демонстрації», як це пропонується у проекті. На думку Головного управління, заборона не повинна стосуватися тих контактних зоопарків, які використовують у своїй діяльності виключно домашніх та сільськогосподарських тварин, враховуючи прямий зв'язок між людиною та такими тваринами (утримуються і розводяться людиною), а також диких тварин та їх дитинчат, які не становлять загрозу життю та здоров'ю людини.

Управління відмітило, що виключення із статті 8 Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження» утримання дрібних диких тварин призведе до необхідності отримувати дозвіл на утримання рибок, папуг, хом'яків.

Комітет зазначає, що на розгляді Верховної Ради України знаходиться проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства з питань захисту тварин від жорстокого поводження у розважальній діяльності реєстр. № 5409, який також спрямований на вдосконалення законодавства у сфері поводження з тваринами, зокрема на заборону діяльності контактних звіринців з дикими тваринами та використання диких тварин у видовищних заходах, що передбачають демонстрацію здатності їх до дресури. На своєму засіданні 30.06.2021 (Протокол № 88) Комітет ухвалив висновок та прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду у першому читанні прийняти за основу зазначений проект Закону.

Враховуючи викладене, Комітет ухвалив висновок та прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо заборони використання тварин у цирку та інших незаконних видовищних заходах із залученням тварин (реєстр. № 5406 від 20.04.2021), внесений народним депутатом України Скороход А.К. та іншими народними депутатами України, за результатами розгляду у першому читанні направити суб'єкту права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Співдоповідачем при розгляді законопроекту від Комітету з питань екологічної політики та природокористування визначено народного депутата України, Голову Комітету Бондаренка Олега Володимировича.

Голова Комітету

О. БОНДАРЕНКО

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: БОНДАРЕНКО ОЛЕГ ВОЛОДИМИРОВИЧ
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000764A4D00FD673202
Дійсний до: 09.04.2022 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-15/03-2021/383767 від 09.12.2021

752593